

Havass Miklós

Az első hazai számítástechnikai alkalmazások az NE 803/B számológépen

A Nehézipari Minisztérium Számológéppontjában, idővel a Nehézipar Minisztérium Ipargazdasági és Üzemszervezési Intézetéhez csatolt Számológéppontjában kezdettől (1962) fogva készítettek programokat a számológéppont munkatársai ill. külső intézmények kutatói-programozói. Az első évben ezek jobbra a számítógép lehetőségeit kipróbáló programok voltak. A lehetőségek kitapogatását követően, mint akkor az ország legmodernebb számítógépe, számos országosan jelentős feladat megoldására került sor a Számológéppontban. A megoldott feladatok egy részét a Nehézipari Minisztérium Ipargazdasági és Üzemszervezési Intézete által 1965-ben kiadott „Számítástechnikai Közlemények” egyes füzetekben jelentették meg. Összefoglalónk a 8 füzetben megjelent beszámolókat listázza. A közlemények Megyery Károly gyűjtéseként a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtárban kerültek elhelyezésre, 2021-ben.

1965/1

Berényi Miklós: Derékszögű négyszög alaprajzú lapos gömbsüveghéj igénybevételének számítása elektronikus számológéppel.

Komlóssy István – Náray Miklós – Nyéki Júlia: Keretgerendák statikai-gazdaságossági vizsgálata elektronikus számológéppel.

Holnapy Dezső – dr. Pálfi Gyuláné: A szabadfelszínű víztermelő ill. talajvízszintsüllyesztő kútszisztemek gépi számítási eljárása.

Maros István: Egy lemezfelosztási feladat.

Székely Béla: A Zuse Graphomat 2 64 általános ismertetése és a vezérlőpult kezelése.

1965/2

Farkas Imre – Rinágel József: Ügyvitelgépesítéssel kapcsolatos tanulmányok elektronikus számológéppel II. Időbéres (havidíjas) dolgozók bérszámfejtése.

Farkas Imre – Pázmány Béla: Ügyvitelgépesítéssel kapcsolatos tanulmányok elektronikus számológéppel III. Az NE 803/B elektronikus számológép ügyvitelének gépesítése.

Pázmány Béla: Egy speciális regressziós feladat megoldása.

Pázmány Béla: Elektronikus számológép alkalmazása normális eloszlás hipotézisének ellenőrzésére.

Havass Miklós – Várkonyi Zsolt: MÁV „kilométerező” program.

1965/3

Krepuska János: Program egykomponensű folyadékok egyensúlyi viszonyainak elektronikus számológéppel történő számítására.

Havass Miklós – Popper György – Rinágel József: Magasabb fokú algebrai egyenletek egy numerikus megoldásáról.

Popper György: Magasabb fokú algebrai egyenletek megoldása elektronikus számológéppel.

Szidarovszky János: Gépi módszer nem állandó együtthatójú lineáris differenciálegyenlet megoldására.

1965/4

Dr. Pálfi Gyuláné: Sokismeretlenes egyenletrendszer gépi megoldása.

Fekete Sándor: Földalatti vasút állomáskeresztszelvényeinek statikai számítása.

Holnapy Dezső: Változó fajlagos súlyú (inhomogén) kötél alakjának meghatározása digitális szimuláció segítségével.

Dr. Pálfi Gyuláné: Programkönyvári tájékoztató.

1965/5

Holnapy Dezső – Vértesi Péter: Bánya-szellőzőhálózatokszámítása National-Elliott 803/B elektronikus számítógépen.

Berényi Miklós: Rajzolás digitális, elektronikus gépekkel.

Várkonyi Zsolt: Anyagtároló bunker minimális térfogatának meghatározásas elektronikus számítógéppel

Holnapy Dezső – Dr. Rontó Györgyi: Sorozathígítás útján nyert oldatokból vett minták értékelése maximum likelihood módszerrel.

1965/6

Fried Ervin: Vesszőmentes kódrendszer algoritmikus konstrukciója.

Pázmány Béla: Változtatások a programkönyvtár S 101 jelzésű, többváltozós regressziószámítási programjában.

Havass Miklós: Gyógyszernevek generálása elektronikus számológépen.

Zsellér Gyula: Egy speciális lineáris programozási feladatról.

Mihályffy László: Lineáris programozási feladatot leíró gépi nyelv szintaxisa.

1965/7

Kardos Gilbert (Ford.): SMS: Egy 803 autókóddal használható mátrix-szubrutin rendszer.

1965/8

Popper György: Egyismeretlenes egyenletek numerikus megoldása. (Transzcendens és algebrai egyenletek numerikus megoldása elektronikus számítógéppel.)

Jelentős alkalmazások még ebben az időben:

Almássy Bálint: Csőhálózati számítások

Almássy Gedeon: Összetett vegyipari folyamatok stacionárius működésének matematikai modellezése

Fölsz Attila: Laterolog szondák optimális kiválasztása az OGIL Kútgeofizikai Osztályán

Holnapy Dezső: Bős-Nagymarosi vízlépcső statikai számításai

Homola Viktor: Erőműves hősémaszámítás

Jakkel Ottó – Popper György: Néhány paraméter hatása a legkedvezőbb csapágytámaszközre

Jakkel Ottó – Popper György: Szerszám gép főorsók kritikus fordulatszámainak meghatározása elektronikus számológéppel

Jedlovsky Pál: Bonyolult rektifikáló oszlopok vegyészmérnöki számítása

Kornai János, Tardos Márton: ÁKM számítások

Máray Ferenc – Havass Miklós: Külszínfejtési számítások

Mihályffy László: Dinamikus ökonometriai számítások vizsgálata

Rinágel József: Külszíni fejtés optimális határai

Szakolczay György: Ármódellek számítása

Vajna Zoltán: Áramlástan számítások